

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁANIA SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ Nauk Humanistycznych
w roku akademickim 2022/2023

Liczba doktorantów łącznie: stan na 1.09.2022 – 35 osób; 30.09.2023 – **35 osób**
(w tym: 12 osób na I roku, 12 osób na II roku, 5 osób na III roku i 6 osób na IV roku)

Liczba doktorantów z poszczególnych dyscyplin:

Filozofia – 6 osoby

Historia – 18 osób

Językoznawstwo – 5 osoby

Literaturoznawstwo – 6 osoby

Zespół ds. Jakości Kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych
Uniwersytetu w Białymstoku:

dr hab. Anna Nosek, prof. UwB – dyrektor Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych -
przewodnicząca Zespołu
prof. dr hab. Małgorzata Kowalska – dyscyplina filozofia
dr hab. Joanna Cholewa prof. UwB– dyscyplina językoznawstwo
dr hab. Nataliya Małjutina, prof. UwB – dyscyplina literaturoznawstwo
dr hab. Krystyna Szelałowska, prof. UwB – dyscyplina historia
mgr Julia Zuzanna Polcyn – przedstawiciel doktorantów

1. MONITOROWANIE KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH LUB PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA Z DOKTORANTAMI

Monitorowanie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia z doktorantami w SDNH UwB opiera się na zasadach wynikających z Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie *wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku* (§ 4). W związku z tym systematycznie konsultowano z dziekanami obu Wydziałów, dyrektorem Instytutu Filozofii, a także administracją centralną:

- obsadę zajęć dydaktycznych przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz inne osoby prowadzące zajęcia z doktorantami; dużą wagę przywiązywano do zgodności kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich z prowadzonymi zajęciami (m.in. tytuł bądź stopień naukowy, dorobek naukowy, specjalizacja naukowa, umiejętności interdyscyplinarne, doświadczenie zawodowe);
- zwracano uwagę na rozwój naukowy kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, także podnoszenie przez nauczycieli akademickich kwalifikacji zawodowych oraz osiągnięcie kolejnych etapów kariery zawodowej.

Zgodnie z Regulaminem SDNH przestrzegano zasady, że zajęcia kierunkowe prowadzą wyłącznie pracownicy samodzielni (profesorowie tytułarni, profesorowie UwB oraz doktorzy habilitowani) specjalizujący się w danej dyscyplinie.

W SDNH nawet lektoraty (*język obcy specjalistyczny*) z dwoma wyjątkami (pracownicy ze stopniem doktora) prowadzą pracownicy samodzielni (jeden ze stopniem dr hab., dwoje ze stopniem dr hab., prof. UwB oraz jeden profesor tytułarny), specjalizujący się odpowiednio w dyscyplinach: filozofia, historia, językoznawstwo i literaturoznawstwo.

Dwóch niesamodzielnych pracowników naukowych, ale z dużym doświadczeniem naukowym i dydaktycznym, prowadziło zajęcia z przedmiotów *dydaktyka szkoły wyższej* oraz *formy finansowania nauk humanistycznych*. Wśród zajęć prowadzonych przez pracowników niesamodzielnych należy wymienić jeszcze dwa przedmioty z grupy przedmiotów miękkich, *zarządzanie czasem* oraz *komunikacja i budowanie relacji z grupą* a także przedmiot niekierunkowy: *bezpieczeństwo i higiena pracy*.

Łącznie w roku 2022/2023 w SDNH zajęcia prowadziło 43 pracowników naukowych, w tym: 10 profesorów tytułarnych, 28 profesorów UwB i doktorów habilitowanych oraz 5 pracowników niesamodzielnych.

Wnioski (rekomendacje dla ZJK):

Obsada zajęć w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB – zdaniem Zespołu – oparta jest na właściwych zasadach. W celu podniesienia jakości kształcenia w szkole Zespół rekomenduje następujące działania:

- kontynuować współpracę z dziekanami i dyrektorem instytutu w kwestii obsady zajęć w SDNH,
- Należy zwracać uwagę Dziekanom, by przy doborze obsady z przedmiotów monograficznych, językowych (język angielski specjalistyczny) powtarzających się w kolejnych latach wprowadzać rotacyjność (zmiana prowadzącego uniemożliwi powtarzanie tych samych treści)
- monitorować obsadę zajęć, zwłaszcza w przypadku proponowania pracowników ze stopniem doktora do prowadzenia zajęć kierunkowych, dotyczących ściśle dyscypliny naukowej.

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- kontynuować współpracę z dziekanami i dyrektorem instytutu w kwestii obsady zajęć w SDNH,
 - monitorować obsadę zajęć, zwłaszcza w przypadku proponowania pracowników ze stopniem doktora do prowadzenia zajęć kierunkowych, dotyczących ściśle dyscypliny naukowej.
- Wykorzystywać wyniki ankiet doktorantów, dotyczące ocen poszczególnych wykładów.

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Podstawą działania Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB są dokumenty zatwierdzone przez Senat UwB, oparte na ustawie z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). Są to następujące akty prawne:

- Zarządzenie nr 8 Rektora UwB z dn.27.03.2019 w sprawie utworzenia szkół doktorskich w Uniwersytecie w Białymstoku: <http://docs.uwb.edu.pl/pliki/2019-8-2.pdf>
- Regulamin SDNH – Uchwała nr 3075 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie uzgodnienia Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku:
<https://bip.uwb.edu.pl/uwb/akty-prawne-uwb/2022/uchwaly-senatu/18493,Uchwała-nr-3075-Senatu-Uniwersytetu-w-Białymstoku-z-dnia-29-czerwca-2022-r-w-spr.html>
- Program szkoły – Uchwała nr 2425 Senatu UwB w sprawie ustalenia programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych: <http://docs.uwb.edu.pl/pliki/2019-2425->

Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia w SDNH UwB odbywa się w zgodzie z zapisami zawartymi w Uchwale nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku (§ 5). W ramach oceny procesu kształcenia analizie i ocenie poddano takie obszary, jak:

- 1) adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK,
- 2) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK,
- 3) jakość opieki naukowej i wsparcie w prowadzeniu działalności naukowej,
- 4) rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej,
- 5) skuteczność kształcenia doktorantów

Ad. 1) *adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK*

Program kształcenia oraz formy prowadzonych zajęć są dostosowane do zakresu wiedzy, kompetencji i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia efektów uczenia się na poziomie 8PRK. Program kształcenia zbudowany został tak, by uwzględnić moduł kształcenia wspólny dla wszystkich doktorantów ze wszystkich szkół doktorskich UwB (tzw. umiejętności miękkie) oraz moduł dotyczący 4 ścieżek kształcenia w obrębie dyscyplin naukowych, wchodzących w skład SDNH (filozofia, historia, językoznawstwo i literaturoznawstwo).

Moduły kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w sferze: wiedzy, kompetencji oraz umiejętności. Możliwość wyboru konwersatorium spoza dyscypliny, w tym oferta przedmiotów rozwijających umiejętności miękkie, skierowana do doktorantów wszystkich szkół doktorskich UwB, daje szansę rozwijania indywidualnych zainteresowań badawczych.

Szczegółowe informacje dotyczące zakładanych efektów kształcenia zostały wskazane w programie kształcenia.

Na strukturę programu kształcenia składają się:

- moduł kształcenia ogólnego,
- odrębne moduły kształcenia w dyscyplinach (filozofia, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo); w obrębie tego modułu prowadzone są zajęcia wspólne dla wszystkich doktorantów SDNH (*dydaktyka szkoły wyższej i formy finansowania nauk humanistycznych*),
- moduł przygotowania rozprawy doktorskiej,
- moduł praktyk zawodowych.

Regulamin SDNH nakłada na doktorantów I roku obowiązek złożenia do końca 12 miesiąca od rozpoczęcia kształcenia w szkole następujących dokumentów:

- opracowanych indywidualnych planów badawczych zatwierdzonych i podpisanych przez promotorów i promotorów pomocniczych (wraz z koncepcją rozprawy doktorskiej)
- złożenie sprawozdania rocznego z załączoną dokumentacją poświadczającą aktywność doktoranta (zgodnie z Harmonogramem zadań doktoranta do 2 lipca 2023)

IPB oraz sprawozdanie roczne są nie tylko istotnym elementem kształcenia, też ważnym aspektem monitorowania i doskonalenia procesu kształcenia w SDNH.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji dyrektor SDNH zaliczył wszystkim uprawnionym doktorantom I rok studiów w czasie ustawowym (to znaczy do końca sesji poprawkowej semestru letniego roku akademickiego 2022/23).

Do połowy września 2023 doktoranci II roku składali, zgodnie z regulaminem i harmonogramem zadań doktoranta (zamieszczonymi na stronie SD) sprawozdania śródkresowe. Zostały one przekazane Komisji ds. ocen śródkresowych wraz ze stosowną dokumentacją pocztą elektroniczną, miesiąc przed terminem ocen.

Na podstawie sprawozdań rocznych doktorantów II i III r. za rok akad. 2022/23, zaopiniowanych pozytywnie przez RN SDNH (sporadycznie pojawiały się uwagi członków RN

dotyczące braku zaawansowania rozprawy doktorskiej u osób z III roku), dyrektor zaliczył wszystkim uprawnionym doktorantom II i III r. studiów (po stosownych uzupełnieniach dokumentacji i doniesieniu rozdziałów dysertacji). Doktoranci IV roku studiów (7 osób) nie złożyło pracy doktorskiej w wyznaczonym w IPB terminie. Jeden z doktorantów na tym etapie złożył pisemną rezygnację z kontynuowania kształcenia, pozostałe sześć osób złożyło podania o przedłużenie studiów. Wszystkie podania zostały rozpatrzone pozytywnie.

Ad. 2) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK,

Sylabusy przedmiotów i zawarte w nich informacje o zakładanych efektach i kryteriach zaliczania przedmiotu zostały udostępnione doktorantom poprzez zamieszczenie dokumentów w systemie USOS. Niektórym pracownikom jeszcze w trakcie roku akademickiego zwrócono uwagę na brak sylabusów w systemie USOS – zostały one uzupełnione.

Analiza sylabusów pozwoliła na stwierdzenie, że w SDNH w prawidłowy sposób przebiega weryfikacja zakładanych efektów uczenia się na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pozytywnie oceniono adekwatność zakresu wymagań i form oceniania w stosunku do zakładanych efektów uczenia się w ramach wszystkich realizowanych przedmiotów.

W roku akademickim 2022/2023 realizację zajęć wynikających z programu oraz weryfikację osiągniętych przez doktorantów efektów uczenia się należy ocenić pozytywnie. Zajęcia odbywały się stacjonarnie. Semestr zimowy przebiegał bez zakłóceń. Weryfikacja końcowych efektów uczenia się była w pełni adekwatna do założeń wstępnych wskazanych w sylabusach przez osoby prowadzące przedmioty w szkole. Również w semestrze letnim zajęcia zrealizowano stacjonarnie, a ocenę uzyskanych efektów przeprowadzono w trybie bezpośrednim. Nie zgłaszano żadnych trudności związanych z realizacją zajęć przewidzianych w programie kształcenia.

Ad. 3.) jakość opieki naukowej i wsparcie w prowadzeniu działalności naukowej

Głównym zadaniem szkoły doktorskiej jest wspieranie doktoranta w jego rozwoju naukowym. Doktorant rozpoczynając współpracę z promotorem, staje się członkiem zespołu badawczego i realizuje swoją pracę naukową nad rozprawą w środowisku naukowym. Daje to możliwość pozyskania kontaktów naukowych oraz zapoznania się z badaniami prowadzonymi w obszarze naukowym, który interesuje doktoranta. Szkoła tworzy środowisko wsparcia dla doktorantów, dzięki czemu badania doktoranta będą zwieńczone sukcesem – złożeniem rozprawy doktorskiej do końca czwartego roku studiów. Należy mówić o kilku typach wsparcia udzielanego przez szkołę w zakresie prowadzonych przez doktorantów badań: merytoryczne, organizacyjne oraz finansowe (np. każdy z doktorantów może po złożeniu podania otrzymać na wyjazdy konferencyjne ok. 1000 zł).

W roku akademickim 2022/23 dofinansowanie ze środków SDNH otrzymały wszystkie wnioskujące o to osoby. Doktoranci otrzymali wsparcie finansowe na dokonanie opłat konferencyjnych (15 osób),

- konferencje naukowe – 10
- kwerendy – 3
- szkolenie naukowe – 1
- warsztaty edukacyjne - 1
- warsztaty metodologiczne – 1
- Białostocka Szkoła Letnia Historii Kobiet – 2
- dofinansowanie tłumaczenia wniosku grantowego - 1

Dnia 16 grudnia 2022 odbyła się I Interdyscyplinarna Sesja Naukowa Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB, zorganizowana przez dyrekcję. W sesji uczestniczyli doktoranci, studenci i wykładowcy, którzy wysłuchali 9 referatów przygotowanych przez

doktorantów SDNH UwB dotyczących tematyki doktoratów. Sesja będzie miała charakter cykliczny jako jedna z form wspierania i animowania działalności naukowej, a także integrowania środowiska Szkoły.

W kwietniu 2023 r. odbyło się szkolenie on-line „Warsztat doktoranta. Pisanie artykułów naukowych” dla doktorantów Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych i Doktorantów Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych (koszt SDNH – 1000 zł).

W maju 2023 r. przeprowadzono warsztaty „Wygłaszanie prezentacji w języku angielskim na konferencjach międzynarodowych” dla doktorantów Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych.

Łączna kwota funduszy to 8536,28 zł.

Opieka naukowa nad doktorantami rozpoczyna się od pierwszych chwil doktoranta w szkole. Wszyscy doktoranci I roku złożyli wnioski o powołanie promotorów w ciągu 60 dni od rozpoczęcia kształcenia. Rada Naukowa zaopiniowała te wnioski pozytywnie. Stwierdzono zgodność tematyki badań doktorantów ze specjalnościami kandydatów na promotorów. Dyrektor Szkoły wyznaczył doktorantom promotorów i promotorów pomocniczych w listopadzie 2022, czyli w przewidzianym ustawowo czasie. Zatwierdzenie promotora dla jednej z doktorantek z filozofii, ze względu na trudności związane z uzyskaniem podpisu planowanego promotora, nastąpiło na spotkaniu Rady Naukowej w dniu 1.12.2022 r.

W semestrze letnim – na podstawie wniosku jednej doktorantki i zgody Dyrektora oraz Rady Naukowej SDNH nastąpiła zmiana promotora głównego.

Od momentu wskazania promotora rozpoczęły się seminaria doktorskie (w wymiarze 30 godzin rocznie) i tym samym systematyczna współpraca z doktorantami. Już w październiku 2022 dyrektor zorganizował spotkanie z doktorantami, a w grudniu 2022 r. – z promotorami, by omówić m.in. zasady konstruowania indywidualnego planu badawczego, przedstawić główne obowiązki opiekuna naukowego i młodego adepta nauki, a także scharakteryzować najważniejsze aspekty nie tylko kształcenia się, ale też kształcenia w szkole doktorskiej. W połowie maja Dyrektor wysłał do doktorantów i promotorów list z informacjami zawierający szczegółowe dane dotyczące Indywidualnego Planu Badawczego, sprawozdania rocznego, programu Erasmus, itp.

Dyrektor odpowiadał też na szczegółowe pytania, zarówno doktorantów, jak promotorów podczas dyżurów w siedzibie SDNH oraz mailowo.

Wszystkie sprawozdania roczne, w niektórych przypadkach analizowane i poprawiane na konsultacjach z dyrekcją – zostały pozytywnie zaopiniowane przez RN (sporadycznie pojawiały się uwagi członków RN dotyczące braku zaawansowania rozprawy doktorskiej) i zatwierdzone przez dyrektora szkoły do dnia 30 września 2023 r, po stosownych uzupełnieniach dokumentacji przez doktorantów (doniesieniu rozdziałów dysertacji).

Z analizy sprawozdań rocznych doktorantów 1 roku wynika, że w większości wywiązali się oni ze swoich obowiązków, złożyli w terminie Indywidualne plany badawcze, w odpowiedzialny sposób zaprezentowali wstępne koncepcje badań i z powodzeniem zrealizowali plany badawcze przewidziane na I roku.

Należy ocenić dobrze jakość opieki naukowej nad doktorantami I, II, III roku, przejawem tego jest dopełnienie wszystkich obowiązków przez doktorantów oraz pozytywna ocena wystawiona przez Promotorów w sprawozdaniach rocznych (szczegółowa analiza danych w punkcie 5). W tym roku po raz pierwszy doktoranci IV, którzy powinni byli złożyć pracę doktorską przedłożyli Dyrekcji wnioski o przedłużenie studiów (5 osób). Wszystkie wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone i doktoranci otrzymali możliwość ukończenia prac doktorskich w r. akad. 2023/24.

Ad. 4) rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej

Oceny śródkresowe odbyły się bez zakłóceń w drugiej połowie października 2023 r., po formalnym zaliczeniu roku II przez uprawnionych doktorantów (11 osób). Doktoranci złożyli Sprawozdania śródkresowe zgodnie z terminem (to znaczy miesiąc przed planowaną oceną śródkresową).

Oceny śródkresowe były przeprowadzane, zgodnie z procedurami.

Składy komisji były uzgadniane w marcu 2023 przez dyrektora SDNH z kierownikami jednostek poszczególnych dyscyplin naukowych, tzn. językoznawstwa, literaturoznawstwa i historii. Zostały one jednogłośnie pozytywnie zaopiniowane przez RN SDNH na posiedzeniu w dn. na posiedzeniu RN 26.05.2023). Pani Dyrektor wystosowała pismo do JM Rektora UwB o powołanie składu Komisji do przeprowadzenia oceny śródkresowej w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB. Decyzją z dnia 13 czerwca 2023 Rektor UwB powołał w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych komisję do przeprowadzenia oceny śródkresowej doktorantów, którzy rozpoczęli kształcenie w szkole doktorskiej w roku akademickim 2021/2022.

Wszelkie informacje, składy komisji, akty prawne (w tym zasady organizacji pracy Komisji, zasady przeprowadzania oceny śródkresowej), terminy oceny, posiedzeń oraz wyniki oceny śródkresowej zostały zamieszczone na stronie SDNH:

<https://szkolydoktorskie.uwb.edu.pl/nh/ocena-srodokresowa/>, stosowne informacje i materiały (w tym sprawozdania śródkresowe, zasady przeprowadzania oceny śródkresowej) były przesłane Komisji w czasie regulaminowym drogą elektroniczną (30 dni przed oceną).

Terminy posiedzeń zostały podane z dwumiesięcznym wyprzedzeniem i zamieszczone na stronie internetowej SD (dyscyplina historia–18.10.2023r. o godz. 13:00; dyscyplina: literaturoznawstwo – 19.10.2022r. o godz. 11:00; dyscyplina: językoznawstwo –18.10.2022r.o godz. 15:00).

Ad. 5) skuteczność kształcenia doktorantów

Skuteczność kształcenia doktorantów opiera się na danych dotyczących ich aktywności naukowej, poziomu realizacji programu kształcenia oraz stopnia realizacji Indywidualnego Planu Badawczego, w tym stopnia zaawansowania rozprawy doktorskiej. Dane zostały pozyskane z Rocznych Sprawozdań Doktorantów.

Liczba doktorantów, którzy złożyli sprawozdania w 2022/23 – 33 osoby, w tym z I roku: 12 osób, II roku: 11 osób, III roku: 5, IV roku: 3 osoby. Dwie osoby (z II i IV roku) ze względu na zwieszenie kształcenia nie miały obowiązku składania sprawozdań w wyznaczonych terminach.

Na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach, aktywność naukowa doktorantów w roku akademickim 2022/23 przedstawia się następująco:

- a) Liczba artykułów naukowych **opublikowanych: 24**
- a) Liczba rozpraw w monografiach zbiorowych: **8**
- b) Liczba artykułów przyjętych do druku (po recenzjach): **8**
- c) Liczba artykułów złożonych do druku: **19**
- d) Udział w konferencjach ogólnopolskich: **46**
- e) Udział w konferencjach międzynarodowych: **15**
- f) aktywność naukowo-popularyzatorską: 32 teksty i wykłady popularyzujące naukę; wystąpienia w radiu i telewizji
- g) Liczba grantów, w których uczestniczą doktoranci: **6**
- h) Liczba złożonych wniosków grantowych: **7**
- i) Liczba odbytych staży naukowych: **7**
- j) Działalność organizacyjna na rzecz UwB (w tym pomoc w organizacji konferencji): **20**
- k) Szkoła letnia: 3 osoby (w tym 1 za granicą)
- l) Udział w szkoleniach, warsztatach: **23**

Ponadto niektórzy doktoranci pełnią funkcję sekretarza czasopism naukowych, są członkami

towarzystw naukowych, wykazują dużą aktywność w komitetach organizacyjnych organizowanych na UwB konferencji naukowych, angażują się w działalność studencko-doktorancką (np. organizacja konferencji); biorą czynny udział w takich przedsięwzięciach na UwB, jak: Dzień Historyka, Tydzień z Filologią, Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, Dni Jakości Kształcenia; uzyskują nagrody (np. jeden z doktorantów uzyskał nagrodę główną w konkursie Centrum Pieniądza na najlepszą pracę z zakresu historii społeczno-gospodarczej).

Powyższe dane liczbowe wskazują na dużą skuteczność kształcenia doktorantów w SDNH UwB. Wszyscy zrealizowali program kształcenia, zaliczyli obowiązkowe zajęcia, zaplanowane na dany rok akademicki. Doktoranci wykazują jednocześnie dużą aktywność na polu naukowym, publikują artykuły (często w wysokopunktowanych czasopismach), uczestniczą w stopniu zadowalającym w konferencjach naukowych, angażują się w działalność organizacyjną i popularyzatorską. Uwagę zwraca udział w licznych warsztatach metodologicznych, szkoleniach, organizowanych zarówno przez UwB, jak i inne podmioty (warto zwrócić uwagę, iż wszelkie zaproszenia na warsztaty, szkolenia, konferencje są publikowane na stronie SDNH; informacje trafiają też na konta pocztowe doktorantów w domenie UwB). Wybitni doktoranci SDNH są wykonawcami grantów (m.in. swoich promotorów, współpracują też z naukowcami spoza UwB), członkami towarzystw naukowych, kół naukowych, redakcji czasopism, samorządu doktorantów (8 osób). Doktoranci starają się też o granty zewnętrzne (złożono 7 wniosków do Narodowego Centrum Nauki).

Skuteczność kształcenia potwierdzają również oceny postępów przygotowania rozprawy doktorskiej wystawione przez Promotorów w Rocznych sprawozdaniach doktorantów. Spośród 33 doktorantów, którzy złożyli sprawozdania, ocenę najwyższą, tzn. wzorową uzyskało 20 osób (w tym 10 osób z I roku, 8 osób z II roku, 2 osoby z III roku); ocenę zadowalającą uzyskało 13 doktorantów (2 osoby z I roku, 3 osoby z II roku, 3 osoby z III roku oraz 5 osób z IV roku). Promotorzy nie wystawili żadnemu z doktorantów noty niezadowalającej i wskazującej na brak postępów w zakresie zaawansowania rozprawy doktorskiej i realizacji Indywidualnego Planu Badawczego. Niemniej można zauważyć, iż Promotorzy doktorantów z II, III i IV roku postulowali w sprawozdaniach rocznych konieczność zintensyfikowania prac swoich podopiecznych nad rozprawą doktorską.

Zarówno promotorzy, jak i doktoranci IV roku wyrażali wielokrotnie opinię, iż pandemia spowodowała duże opóźnienia, a niejednokrotnie uniemożliwiła prowadzenie badań (m.in. ze względu na czasowe zamknięcie bibliotek i archiwów), a co za tym idzie uniemożliwiła ukończenie rozprawy w terminie. Ponadto wskazywano na liczne obligatoryjne i czasochłonne obowiązki wynikające z realizacji Indywidualnego Planu Badawczego (np. złożenie wniosku grantowego, staże), a co za tym idzie niewystarczającą ilość czasu na pisanie rozprawy doktorskiej. Wszyscy doktoranci IV roku złożyli w terminie podanie o przedłużenie terminu złożenia rozprawy o rok – zostały one pozytywnie zaopiniowane przez promotorów. W związku z tym, że RNSDNH pozytywnie zaopiniowała również sprawozdania roczne doktorantów IV roku, Dyrektor przedłużył ww. doktorantom (5 osobom) termin złożenia rozprawy o rok.

Ocena jakości opieki naukowej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej doktorantów dokonana została na podstawie wyników ankiet oceniających jakość kształcenia w szkole doktorskiej (Załącznik 3b Uchwały Senatu). Wypełniono 69 ankiet (24% ankiet w stosunku do ogólnej liczby ankiet możliwych do wypełnienia).

Ośmiu doktorantów wypełniło również ankietę ewaluacyjną UwB (Załącznik 3a Uchwały Senatu), tj. 23% w stosunku do ogólnej liczby doktorantów.

Tabela 1. Ogólna ocena kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych

Wyszczególnienie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
------------------	------------------	------------	-----------------	------------	------------------

	liczba doktorantów				
Czy biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia, jest Pan/Pani zadowolony(a) z kształcenia w szkole doktorskiej?	5	3	0	0	0
Czy uważa Pan/Pani, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	1	6	0	1	0
Czy uważa Pan/Pani, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	4	4	0	0	0
Czy uważasz, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, itp.) jest wystarczająca?	0	5	1	2	0
Czy wsparcie merytoryczne uzyskane w trakcie pisania pracy doktorskiej było wystarczające?	7	1	0	0	0
Czy wsparcie merytoryczne uzyskane w trakcie realizacji innych elementów Pana/Pani indywidualnego planu badawczego było wystarczające?	6	2	0	0	0

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Zal. 3b)

Tabela 2. Ocena elementów procesu dydaktycznego w szkole doktorskiej

Poszczególne elementy procesu dydaktycznego	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	liczba doktorantów					
Wykłady	6	1	0	0	0	1
Konwersatoria	5	3	0	0	0	0
Seminaria	8	0	0	0	0	0
Zajęcia fakultatywne	7	1	3	0	0	1
Laboratoria	1	0	1	0	0	9
Praktyki zawodowe	5	1	1	0	0	4

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Zal. 3b)

Na pytanie: *Co Pana/Pani zdaniem należałoby zmienić przede wszystkim, by poprawić ogólną jakość kształcenia w Pana/Pani szkole doktorskiej?* nie udało się uzyskać odpowiedzi w ankietach elektronicznie wypełnianych przez doktorantów ze względu na problemy techniczne, jednakże z rozmów prowadzonych podczas spotkań i dyżurów p. Dyrektor oraz w sekretariacie SDNH wynika, że doktoranci chętnie przenieśliby się do nowej bazy np. Kampusu UwB.

Ad. 2) *jakość infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do ilości doktorantów*

Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych UwB nie dysponuje własną bazą dydaktyczną. Siedziba szkoły mieści się w budynku Wydziału Filologicznego. Są to dwa pomieszczenia, w jednym współistnieje Katedra Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych, której kierownikiem jest dyrektor SDNH. Znajduje się tu niewielka sala seminaryjna na ok. 10 osób (p. 145), drugie to sekretariat szkoły (p. 85). Większość zajęć dydaktycznych realizowana jest przy placu NZS 1, w budynku Wydziału Filologicznego, Wydziału Historii i Stosunków Międzynarodowych oraz w salach pozostających w dyspozycji Instytutu Filozofii. Zajęcia z grupy przedmiotów tzw. miękkich odbywają się w Kampusie.

Tabela 4. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia

Infrastruktura dydaktyczna wykorzystywana w procesie dydaktycznym	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	Liczba doktorantów					
Salę wykładowe	2	4	1	1	0	0
Salę ćwiczeniowe	1	2	4	1	0	0
Środki audiowizualne i multimedialne	1	5	1	1	0	0
Wypożyczenie laboratorium	1	2	0	0	0	5
Dostęp do Internetu	1	5	2	0	0	0

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Załącznik 3b)

Generalnie doktoranci dobrze ocenili jakość infrastruktury dydaktycznej. Brak oceny u w kategorii *wypożyczenie laboratorium* wynika ze specyfiki szkoły i braku zajęć w takich salach.

Tabela 5. Ocena informacji na temat kształcenia na stronie internetowej

Dostępność strony internetowej w zakresie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	Liczba doktorantów				
Programu kształcenia	5	2	1	0	0
Rozkładu zajęć dydaktycznych	6	2	0	0	0
Możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany doktoranckiej	4	4	0	0	0
Konferencji, seminariów, szkoleń skierowanych do doktorantów	2	3	2	0	1
Możliwości uczestniczenia w projektach konkursowych, pozyskania grantów czy stypendiów naukowych	2	3	2	0	1

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Załącznik 3b)

Ocenie doktorantów podlegały również sylabusy (tabela nr 6). Znikoma liczba respondentów z pewnością nie pozwala na wyciągnięcie jednoznacznych wniosków. Niepokój muszą budzić – nawet przy niewielkiej liczbie ankiet – oceny *ani tak, ani nie i zdecydowanie nie*. Odpowiedzi *zdecydowanie nie* w przypadku *konferencji, seminariów i szkoleń skierowanych do doktorantów oraz możliwości uczestniczenia w projektach konkursowych, pozyskania grantów czy stypendiów naukowych* może wynikać z faktu, że zainteresowania naukowe nie były zgodne z zamieszczaną ofertą.

Zawartość sylabusów została oceniona wysoko, większość osób oceniła zdecydowanie lub raczej dobrze.

Tabela 6. Ocena zawartości sylabusów

Czy sylabusy przedmiotów zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	Liczba doktorantów				
Treści programowych przedmiotów	3	4	1	0	0
Lektur przedmiotowych	4	4	0	0	0
Kryteria oceny zaliczanych przedmiotów	3	4	0	0	0

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej szkoły doktorskiej (Załącznik 3b).

Strona internetowa SDNH jest systematycznie ulepszana i aktualizowana. Jej przejrzysty, klarowny układ pozwala na przekazywanie najważniejszych informacji w przystępny sposób. Dostęp do niej można uzyskać ze strony głównej UwB, w zakładce: Szkoły Doktorskie.

Doktoranci – jak wynika z ankiety – stronę internetową szkoły odwiedzają kilka razy w tygodniu, część osób kilka razy w miesiącu, a sekretariat szkoły kilka razy w semestrze, niektóre osoby kilka razy w miesiącu.

Ocenę pracy sekretariatu ilustruje tabela 8:

Tabela 8 . Ocena funkcjonowania sekretariatu szkoły doktorskiej

Wyszczególnienie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	Liczba doktorantów				
Czy godziny pracy sekretariatu umożliwiają załatwianie spraw	3	5	0	0	0
Czy niżej wymienione informacje przekazywane są przez pracowników sekretariatu w sposób wyczerpujący:					
- informacje dotyczące toku kształcenia	7	1	0	0	0
-informacje dotyczące spraw stypendialnych	7	1	0	0	0

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Załącznik 3b)

Doktoranci nie wnosili uwag dotyczących usprawnienia pracy sekretariatu.

Pracę sekretariatu oceniono dobrze i bardzo dobrze. Większość doktorantów jest zadowolona z obsługi i sposobu przekazywania informacji przez pracownika sekretariatu.

Ad. 4) organizacja zajęć

Organizacja zajęć w szkole odbywała się zgodnie z programem studiów oraz organizacją roku obowiązującą na UwB. Rozkłady zajęć zostały przekazane doktorantom we właściwym terminie. Przyjęto zapisy doktorantów na przedmioty rozwijające umiejętności miękkie.

Większych problemów z organizacją i zaliczaniem zajęć nie zgłaszano.

Wnioski (rekomendacje dla ZJK):

Monitorowanie standardów kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB odbywa się zgodnie z przepisami prawa, jak i wymogami określonymi przez Rektora UwB i Dyrektora SDNH. Należy ocenić je jako prawidłowe. W celu podniesienia jakości kształcenia Zespół rekomenduje następujące działania:

- systematyczne weryfikowanie opracowywania, aktualizowania oraz zamieszczania sylabusów w USOS,
- czuwanie nad poprawnością sporządzania sylabusów w zakresie realizacji zakładanych efektów uczenia się oraz sposobów ich weryfikacji,
- większy obiektywizm promotorów w ocenie osiągnięć i możliwości doktorantów, którymi się opiekują,
- konieczność większego zaangażowania się promotorów w działalność naukową oraz stymulowanie integracji międzyuczelnianej i międzynarodowej swoich podopiecznych,
- większe zaangażowanie doktorantów i promotorów w zdobywaniu funduszy zewnętrznych.

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK została – w znacznym stopniu zrealizowana. Większość promotorów z dużą odpowiedzialnością podchodzi do opieki nad

doktorantami.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych w SDNH UwB odbywa się według kryteriów zawartych w Uchwale nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku *w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku* (§ 6,7,8) oraz Zarządzenia nr 45 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. *w sprawie zasad dokonywania oceny przez studentów i doktorantów nauczycieli akademickich Uniwersytetu w Białymstoku*.

Zgodnie z §7 Uchwały nr 2614 Senatu UwB z dn. 27.11.2019 r. dyrektor szkoły doktorskiej ma prawo przeprowadzić hospitację zajęć dydaktycznych realizowanych w szkołach doktorskich. Hospitację może też przeprowadzić osoba przez niego upoważniona, będąca członkiem Rady Naukowej szkoły doktorskiej. W drugim semestrze roku 2022/2023 przeprowadzono hospitacje zajęć: Współczesna literatura powszechna oraz Metodologia badań literaturoznawczych, które w opinii osoby hospitującej (dyrektor szkoły) przyniosły jednoznacznie pozytywne rezultaty oraz hospitacje przedmiotów (hospitującymi byli upoważnieni członkowie RNSDNH): metodologia badań językoznawczych, przedmiot z zakresu historii Polski lub powszechnej, nowe orientacje w humanistyce i naukach historycznych, oraz seminarium doktoranckiego. Uwag nie było lub były wyłącznie pozytywne. Łącznie przeprowadzono 6 hospitacji. Pracownicy naukowcy wykazali się wysokim profesjonalizmem, potrafili zbudować wspólną atmosferę w trakcie zajęć, sprzyjającą dyskusji i rozwijaniu kompetencji językowych, komunikacyjnych i naukowych.

Wysoki poziom zajęć potwierdzają też ankiety wypełnione przez doktorantów w systemie usosweb. Wystawiono łącznie 69 opinii. Niektóre zajęcia nie zostały ocenione przez żadnego doktoranta (dotyczy to na przykład zajęć w grupach jednoosobowych, w tym również większości seminariów doktoranckich czy praktyk zawodowych – zapewne ze względów wykluczających anonimowość).

Oceniono zdecydowaną większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w szkole (33 osób spośród ogólnej liczby 43).

Tabela 3. Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii doktorantów

Wyszczególnienie	Średnia odpowiedzi (oceny od 1,0 do 5,0)
Przygotowanie prowadzącego do zajęć	4,82
Punktualność prowadzącego	4,83
Klarowność wykładanego materiału	4,83
Interesujący sposób prowadzenia zajęć	4,72
Nastawienie do studenta (szacunek)	4,85
Inspirowanie do samodzielnego myślenia	4,78
Obiektywność oceniania	4,90
Jasność kryteriów zaliczeniowych	4,88
Dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji	4,82

Zestawienie: na podstawie ankiety dotyczącej oceny zajęć dydaktycznych

Średnia ocena zajęć wystawiona przez doktorantów w poszczególnych kategoriach kształtuje się w przedziale 4,83. Incydentalnie zdarzają się noty: 3 lub 4, ale za to wielu prowadzących otrzymało 5 p. we wszystkich kategoriach. W ocenie jakości zajęć dydaktycznych najwyższą punktację uzyskały kategorie: *obiektywność oceniania, jasność kryteriów zaliczeniowych i nastawienie do studenta (szacunek)*, najniższą natomiast: *interesujący sposób prowadzenia zajęć* oraz *inspirowanie do samodzielnego myślenia*.

Pojawiły się pozytywne komentarze odnoszące się do prowadzenia zajęć w bardzo

atrakcyjny sposób, przy użyciu metod aktywizujących. Podkreślono dobre przygotowanie merytoryczne wykładowcy, dobre podejście do doktorantów, dużą wiedzę praktyczną i profesjonalizm.

Wnioski (rekomendacje dla ZJK):

Zespół wnioskuję o zachęcenie doktorantów do liczniejszego wypełniania ankiet oraz zamieszczania komentarzy. Umożliwi to Zespołowi ds. Jakości Kształcenia dokonanie pogłębionej oceny jakości zajęć dydaktycznych w SDNH i skorygowanie ewentualnych niedociągnięć.

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Dyrekcja SDNH zachęca do uzupełniania ankiet, ostatecznie jednak niewielka liczba doktorantów wypełnia ankietę.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I JEGO ORGANIZACJI

Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów w SDNH UwB odbywa się według kryteriów zawartych w Uchwale nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku (§9). Przedmiotem oceny były:

- zasoby biblioteczne, w szczególności ich aktualizowanie pod kątem potrzeb pracowników, doktorantów oraz ich dostępu do komputerowych baz danych,
- jakość infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do liczby doktorantów,
- dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia, w szczególności informacji o programach kształcenia, sylabusach przedmiotów, harmonogramie zajęć dydaktycznych, przyznanych jednostce certyfikatach, międzynarodowej współpracy doktoranckiej, itp.,
- organizacja zajęć.

Doktoranci nie wnosili uwag dotyczących oceny warunków kształcenia i organizacji studiów (załącznik 3b).

Ad.1) zasoby biblioteczne, w szczególności ich aktualizowanie pod kątem potrzeb pracowników, doktorantów oraz ich dostępu do komputerowych baz danych,

Ankietowani podają, że odwiedzają Bibliotekę Uniwersytecką kilka razy w miesiącu, zaś ze zbiorów innej biblioteki (m.in. Książnicy Podlaskiej) kilka razy w miesiącu. Biblioteki jednostek uniwersyteckich zazwyczaj odwiedzają kilka razy w roku.

Podsumowując najlepiej doktoranci ocenili *sprawność i przyjazność obsługi* zaś *najniżej ogólne zasoby księgozbioru w zakresie tematyki studiów oraz aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)* w przypadku Biblioteki Uniwersyteckiej oraz *sprawność obsługi, przyjazność obsługi i warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelní)* a najniżej *aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)* w przypadku bibliotek jednostek uniwersyteckich.

Tabela 4. Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki

Uniwersyteckiej i bibliotek jednostek uniwersyteckich

Wybrane aspekty korzystania z bibliotek	Biblioteka Uniwersytecka	biblioteki jednostek uniwersyteckich
	Ocena od 1,0 do 5,0, gdzie 1 najniższa, 5 najwyższa	
Dostępność literatury podstawowej	4,1	4,1
Ogólne zasoby księgozbioru w zakresie tematyki studiów	3,8	4,0
Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,8	3,8
Sprawność obsługi	4,9	4,6
Przyjazność obsługi	4,9	4,6
Godziny otwarcia	4,6	4,4
Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelni)	4,7	4,6
Możliwość korzystania z elektronicznych baz danych	4,3	4,1

Zestawienie: na podstawie ankiety ewaluacyjnej (Załącznik 3b)

Ad. 3) *dostępność i przejrzystość informacji na temat kształcenia, w szczególności informacja o programach kształcenia, sylabusach przedmiotów, harmonogramie zajęć dydaktycznych, przyznanych jednostce certyfikatach, międzynarodowej współpracy doktoranckiej, itp.*

Informacje na temat kształcenia, w tym akty prawne działające w szkole zgodnie z obowiązkiem ustawowym zamieszczone są w Biuletynie Informacji Publicznej oraz – przede wszystkim – na stronie internetowej SDNH, gdzie znajdują się m.in.: Ustawy ministerialne, Uchwały Senatu UwB, Zarządzenia Rektora UwB, Komunikaty i Decyzje dyrektora SDNH, Regulamin SDNH UwB, program kształcenia w SDNH, zasady rekrutacji, a także wszelkie inne aktualności. Ponadto do doktorantów oraz pracowników naukowych wysyłane są wiadomości mailowe przez sekretarkę szkoły bądź bezpośrednio przez dyrektora SDNH.

Wnioski (rekomendacje dla ZJK):

- zachęcić doktorantów do wyrażania opinii przez ankiety,
- należy zwrócić uwagę na dostosowanie sal do rodzaju prowadzonych zajęć, szczególnie w przypadku zajęć wymagających stanowisk komputerowych,

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

- promotorzy i doktoranci podejmują działania zmierzające do pozyskania funduszy zewnętrznych na badania naukowe, niemniej potrzebna jest jeszcze większa aktywność w tym zakresie. Niektórzy doktoranci uczestniczą w grantach swoich promotorów; doktoranci powinni w jeszcze większym stopniu wykorzystywać do celów naukowych (kwerendy, kontakty naukowe, wyjazdy na konferencje z referatami) zarówno fundusze zewnętrzne, jak i pozostające w dyspozycji szkoły doktorskiej.

- zdecydowanej poprawie uległa jakość sylabusów;

5. MONITOROWANE WSPARCIE DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Monitorowanie wsparcia doktorantów w procesie uczenia się w SDNH UwB odbywa się według kryteriów zawartych w Uchwale nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku (§11). Przedmiotem oceny i analizy jest:

- wsparcie dydaktyczne (m.in. powołanie opiekuna roku, opiekuna praktyk, konsultacje pracowników akademickich),
- wsparcie naukowe (m.in. działalność kół i obozów naukowych, organizacja konferencji studenckich/doktoranckich, udział w konferencjach),
- wsparcie materialne (m.in. stypendia naukowe, zakwaterowanie w domach studenta),
- inne formy wsparcia (m.in. wsparcie dla doktorantów niepełnosprawnych),
- dostępność informacji o formach wsparcia.

Konsultacje pracowników akademickich miały miejsce na macierzystych wydziałach. Terminy konsultacji nauczycieli akademickich umieszczane są w systemie USOS. Dyżury pracowników odbywają się co tydzień w wymiarze przynajmniej jednej godziny lekcyjnej. Istnieje możliwość kontaktu mailowego nie tylko z osobami prowadzącymi zajęcia, ale też z sekretariatem szkoły oraz dyrektorem, który osobiście odpowiada na szczegółowe pytania i wątpliwości doktorantów poprzez pocztę uczelnianą.

Wsparcie naukowe doktoranta realizowane jest w środowisku tworzonym przez szkołę. Wszystkim doktorantom powołano promotorów, odbywają się seminaria naukowe, na których przedstawiane są koncepcje i wyniki badań. Zorganizowane zostały spotkania dyrektora z promotorami dotyczące opieki na doktorantami w szkole oraz spotkania z doktorantami dotyczące indywidualnych planów badawczych.

Wsparcie finansowe polega m. in. na tym, że doktoranci przed oceną śródkresową otrzymują stypendium w kwocie 2668 zł brutto, natomiast po ocenie śródkresowej w kwocie 4110 brutto. Stypendium jest wypłacane co miesiąc bez opóźnień (24 dnia każdego miesiąca). Dyrektor w ramach środków przydzielonych przez Rektora UwB na funkcjonowanie szkoły wyodrębnił pulę środków na działalność naukową doktorantów (ok. 1 tys. zł na każdego doktoranta na rok akademicki). Mogą oni zwracać się z prośbą o dofinansowanie konferencji czy publikacji naukowych w czasopiśmie i wydawnictwach z listy ministerialnej, a także na dofinansowanie pobytów stażowych (w wymiarze około 1 tys. złotych).

W semestrze zimowym doktoranci szkoły zrealizowali przedmiot: *Formy finansowania nauk humanistycznych*. Zajęcia prowadził dr Radosław Ponią, który ma duże doświadczenie w pozyskiwaniu grantów. Jest to dobra podstawa do tego, by doktoranci sami ubiegali się o granty badawcze czy dydaktyczne. Umożliwi im to zwiększenie skali finansowania badań własnych.

SDNH na bieżąco informuje o różnych formach wsparcia doktorantów w procesie uczenia się – informacje przesyłane są drogą mailową oraz zamieszczane na stronie internetowej SDNH.

Wnioski (rekommendacje dla ZJK):

- podjęcie działań w kierunku zintensyfikowania aktywności grantowej doktorantów, konieczność zwrócenia uwagi promotorom i doktorantom na wymóg poszukiwania nowych źródeł finansowania aktywności naukowej doktorantów, np. poszukiwanie źródeł finansowania staży i wyjazdów zagranicznych; również udziału w programie ERASMUS

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Doktoranci w minimalnym stopniu wnioskują o granty i innego typu środki zewnętrzne, nikt nie zgłosił chęci wyjazdu na ramach programu ERASMUS.

6. OCENA MOBILNOŚCI DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA

UMIĘDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA

Ocena mobilności doktorantów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB odbywa się według kryteriów zawartych w Uchwale nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w *sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku* (§10). Przedmiotem oceny i analizy jest:

- funkcjonowanie wymiany studentów/doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami krajowymi i zagranicznymi w zakresie programów mobilności studentów/doktorantów,
- sformalizowany system zasad zaliczania osiągnięć studentów/doktorantów – punktów i ocen,
- wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów/doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć),
- opinie przekazane przez studentów/doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na Uczelni studiów w stosunku do ich oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, system nauczania, relacje student/doktorant – nauczyciel akademicki),
- udział studentów/doktorantów w zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących lub zajęciach prowadzonych w językach obcych.

STOPIEŃ UMIĘDZYNARODOWIENIA

W roku akademickim 2022/2023 nie miała miejsca wymiana doktorantów w ramach umów międzyuczelnianych. Jednak mobilność doktorantów oraz stopień umiędzynarodowienia kształcenia uległy poprawie w porównaniu do poprzedniego roku akademickiego. Na podkreślenie zasługuje to, że doktoranci wzięli czynny udział w **15 konferencjach międzynarodowych** (z referatami po polsku, angielsku, rosyjsku), zarówno w Polsce, jak i za granicą (w Hiszpanii, na Litwie), w tym m.in.:

- doktorantka wzięła czynny udział w sympozjum międzynarodowym Metaphor In Public Discourse w Hiszpanii (28-30.06.2023)
- jeden z doktorantem brała aktywny udział w międzynarodowej konferencji naukowej pn. „LONELINESS” organizowanej przez InMild Support w Gdańsku w dniach 12-13 IX 2022 r.,
- doktorantka uczestniczyła i wygłosiła referat na konferencji „Time od Monsters IV International Conference organizowana przez Instytut Neofilologii Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku Białej w dniach 16-17.11.22,
- doktorantka uczestniczyła w 12 międzynarodowym sympozjum: International Dialogue on Phraseology na UwB 14.04.2023,
- doktorantka uczestniczyła w międzynarodowej konferencji „Young Linguistic Meeting In Poznań”, która odbyła się 19-21.05.2023 w Poznaniu,
- doktorant brał udział w VIII Międzynarodowej Konferencji „Oblicza Wojny. Społeczne skutki wojen”, która odbyła się w Łodzi w dniach 1-2.06.2023

Ponadto jedna doktorantka uczestniczyła w szkole letniej języka hiszpańskiego w Hiszpanii (czerwiec, lipiec 2023). Doktoranci odbywali też kwerendy biblioteczne i archiwalne na Litwie (Wilno), Białorusi, w Austrii (Wiedeń).

OCENA MOBILNOŚCI

Mobilność doktorantów potwierdza czynny udział (z referatami) na licznych konferencjach krajowych. W roku akad. 2022/23 doktoranci wzięli udział w **46 konferencjach** ogólnopolskich. Mobilność na szczeblu krajowym potwierdzają też wyjazdy na staże (7 osób), kwerendy (m.in. wyjazdy do bibliotek BN, UW, UJ, do archiwów w Warszawie, szkolenia i warsztaty, szkoły letnie (3), w tym m.in.:

- dwójka doktorantów wyjechała na kwerendę biblioteczną w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego w dniach 24-25.10.2022.,
- doktorant brał udział w warsztacie metodologicznym pn. „Narzędzia i widoczność badaczy” organizowanym

przez Fundację Naukową im. Floriana Znanieckiego w Poznaniu, które odbyły się 26.11.2022,

- jedna z doktorantek uczestniczyła w szkoleniu pt. „Sztuka prezentacji, publikowania i efektywnego planowania kariery naukowej” organizowanego przez Fundację na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL w grudniu 2022,

- doktorantka brała udział w warsztatach edukacyjnych CLARIN-PL, które odbyły się w dniach 9-10.12.2022 w Katowicach,

- jedna z doktorantek brała udział i wygłosiła referat na konferencji naukowej „Groza, makabra, zgroza – historia, konteksty, dyskursy”, która odbyła się 5.02.2023 we Wrocławiu,

- doktorantka brała udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Dzieciństwo”, która odbyła się 19.02.2023,

- doktorantka odbyła trzy kwerendy archiwalne w: Archiwum Archidiecezjalnym we Wrocławiu, Muzeum Narodowym we Wrocławiu, Bibliotece Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego,

- trzy doktorantki uczestniczyły w konferencji organizowanej przez instytut Studiów Kobietych „Białowieża 2023, Kobiety – kultura – prawo – życie publiczne, która odbyła się w czerwcu 2023”,

- dwie doktorantki uczestniczyły w V Białostockiej Letniej Szkole Historii Kobiety organizowanej przez Ośrodek Badań Historii Kobiety Instytutu Studiów Kobietych w dniach 14-23.07.2023,

- doktorantka brała udział w XII Polskim Zjeździe Filozoficznym w dniach 11-16.09.2023 Łodzi.

Wnioski (rekommendacje dla ZJK):

- nadal należy zwiększać skalę aktywności międzynarodowej doktorantów,
- nadal należy rozszerzać zakres realizacji umiędzynarodowienia w szkole, np. poprzez większy udział doktorantów w wykładach profesorów wizytujących;
- należy zachęcać doktorantów do korzystania z wyjazdów zagranicznych, choćby np. w ramach projektu ERASMUS.
- podjęcie działań w kierunku zwiększania mobilności naukowej, szkoleniowej, w zakresie kontaktów międzynarodowych (w ramach zagranicznych wyjazdów na praktyki minimum 60 dniowe z programu Erasmus, mogą być realizowane przez doktorantów SD obowiązkowe dwutygodniowe staże naukowe, zaplanowane w Indywidualnym Planie Badawczym).

Realizacja rekomendacji ZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Wnioski z poprzedniego roku zostały częściowo zrealizowane. Na stronie szkoły została założona zakładka dotycząca programu Erasmus; zostały rozesłane w marcu 2022 roku listy informujące i zachęcające do skorzystania z programu. Nadal jednak należy motywować doktorantów i ich promotorów do pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz korzystania z możliwości wyjazdów choćby w ramach programu ERASMUS.

Dyrektor

Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych

dr hab. Anna Nosek prof. UwB